

POMOC W STANACH NAGŁYCH

MEDYCyna RATUNKOWA

W razie nagłego zachorowania macie Państwo do dyspozycji różne formy pomocy medycznej – w zależności od rodzaju i stopnia ciężkości dolegliwości. W lżejszych przypadkach wystarczy zgłosić się do swojego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a w nocy lub dni wolne od pracy skorzystać z nocnej i świątecznej pomocy ambulatoryjnej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) – numer telefonu i adres placówki, do której należy się wówczas zgłosić - znajdziecie Państwo w swojej przychodni. W przypadku urazu bądź nagłego pogorszenia stanu zdrowia opiekę uzyskają Państwo w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Natomiast w sytuacji zagrożenia życia pomocy udzieli Państwu pogotowie ratunkowe.

NOCNA I ŚWIĄTECZNA OPIEKA ZDROWOTNA

Kiedy Pacjent może skorzystać z nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej?

Nocna i świąteczna opieka zdrowotna to przedłużenie świadczeń lekarskich i pielęgniarskich podstawowej opieki zdrowotnej. Pomoc świadczona jest codziennie, po godzinach pracy przychodni, od godz. 18.00 do godz. 8.00 rano następnego dnia. Opieka całodobowa działa również przez 24 h na dobę w soboty i niedziele, a także w dni świąteczne i inne dni ustawowo wolne od pracy.

Jaką pomoc uzyska Pacjent w ambulatorium nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej?

W przypadku lżejszych dolegliwości Pacjenci mają do dyspozycji pomoc w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. Jeśli po zamknięciu przychodni poczują się źle, mogą uzyskać konsultację lekarską w ramach całodobowej opieki medycznej. Ze świadczeń opieki nocnej i świątecznej Pacjenci mogą skorzystać w przypadku dolegliwości, z powodu których podczas pracy przychodni wybraliby lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Są to najczęściej sytuacje, gdy:

- Pacjent nie ma objawów sugerujących bezpośrednie zagrożenie życia lub grożących istotnym uszczerbkiem zdrowia, ale jego samopoczucie odbiega od „stanu normalnego”
- zastosowane środki domowe lub leki dostępne bez recepty nie przyniosły spodziewanej poprawy,
- Pacjent ma istotne obawy, że czekanie do momentu otwarcia przychodni, może znacząco niekorzystnie wpłynąć na rozwój choroby i jego stan

Co obejmuje opieka całodobowa?

Świadczenia obejmują lekarską i pielęgniarską opiekę ambulatoryjną, która jest świadczona w wybranej przez Pacjenta placówce oraz nocną pomoc wyjazdową (polega ona na udzielaniu świadczeń zdrowotnych w domu ubezpieczonego oraz zapewnienie mu w razie potrzeby ciągłości leczenia)

W przypadku konieczności wizyty lekarza w domu Pacjenta, musi on wezwać lekarza z placówki zabezpieczającej opiekę w jego rejonie zamieszkania.

WYKAZ REALIZATORÓW NOCNEJ I ŚWIĄTECZNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W 2014 R.

SZPITALNE ODDZIAŁY RATUNKOWE

Szpitalne Oddziały Ratunkowe - udzielają pomocy medycznej osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowia, które są przywożone przez zespoły ratownictwa medycznego lub zgłaszają się same. W części przypadków pacjent po uzyskaniu pomocy w SOR może wrócić do domu; pozostali chorzy po wstępnej diagnostyce i leczeniu są kierowani do oddziałów szpitalnych lub przekazywani do innych placówek specjalistycznych. Każdy SOR posiada zaplecze w postaci podstawowych oddziałów szpitalnych - ogólnego, dziecięcego, chirurgiczno-urazowego, ginekologiczno-położniczego oraz Intensywnej Terapii, a w niektórych również oddziałów specjalistycznych.

Przypominamy, że szpitalny oddział ratunkowy jest przeznaczony dla pacjentów wymagających pomocy w stanie nagłym i **nie zastępuje** lekarza podstawowej opieki zdrowotnej ani lekarza poradni specjalistycznej. Lekarz kieruje wyłącznie na badania i konsultacje niezbędne ze względu na stan nagłego zagrożenia życia lub nagłego, poważnego zagrożenia zdrowia.

Pamiętajmy, że do szpitalnego oddziału ratunkowego pacjent może zgłosić się bez skierowania oraz że **nie obowiązuje rejonizacja** według miejsca zamieszkania ani zdarzenia.

SZPITALNE ODDZIAŁY RATUNKOWE I IZBY PRZYJĘĆ W MAŁOPOLSCE

POGOTOWIE RATUNKOWE

Funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U.2006.191.1410). Świadczenia w tym zakresie udzielane są przez trzyosobowe specjalistyczne zespoły ratownictwa medycznego, w skład których wchodzi lekarz systemu i pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny oraz dwuosobowe podstawowe zespoły ratownictwa medycznego, w skład których wchodzi pielęgniarka systemu lub ratownik medyczny. W/w **zespoły udzielają świadczeń zdrowotnych w razie wypadku, urazu, porodu, nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia, powodujących zagrożenie życia**, a także transportują pacjenta do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, Izby Przyjęć lub bezpośrednio do placówki prowadzącej specjalistyczne

leczenie (np. oddziału kardiologii inwazyjnej, oddziału oparzeniowego itp.). Szczególną formą doraźnej pomocy medycznej jest lotnicze pogotowie ratunkowe, o którego użyciu decyduje zawsze dyspozytor medyczny.

Kiedy powinniśmy wezwać zespół ratownictwa medycznego?

Wezwanie zespołu ratownictwa medycznego powinno mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub stanach nagłych mogących prowadzić do istotnego uszczerbku zdrowia. Do takich przypadków należą np. utrata przytomności, drgawki, nasiloną duszność, masywny krwotok, porażenie prądem, nagły, ostry ból, zaburzenia rytmu serca, rozległa rana, będąca efektem urazu.

W jaki sposób możemy wezwać zespół ratownictwa medycznego?

Aby wezwać zespół ratownictwa medycznego powinni Państwo zadzwonić pod numer **999** lub **112**.

Pamiętajmy, że obowiązkiem osoby będącej świadkiem powstania nagłego zagrożenia zdrowia innego człowieka jest zawiadomienie podmiotów odpowiedzialnych za udzielanie pomocy medycznej oraz w miarę posiadanych możliwości i umiejętności udzielenie pierwszej pomocy; w takim przypadku ratującemu przysługuje ochrona prawna jak funkcjonariuszom publicznym oraz zwolnienie z odpowiedzialności za szkody majątkowe spowodowane koniecznością ratowania życia lub zdrowia w stanie nagłym.

Jakie dane należy podać wzywając ambulans?

O wysłaniu ambulansu decyduje przeszkolony dyspozytor, zada on Państwu kilka pytań dotyczących: miejsca zdarzenia (adres, lokalizacja); powodu wezwania karetki, krótkiego, dokładnego opisu sytuacji - co się stało (rodzaj zdarzenia, zachorowania, liczba poszkodowanych) ; kto potrzebuje pomocy (imię i nazwisko, wiek, płeć) ; kto wzywa karetkę (imię i nazwisko, numer telefonu). By usprawnić dojazd ambulansu należy podać dyspozytorowi punkty orientacyjne - charakterystyczne miejsce np. kościół, posterunek policji itp. Wezwanie przyjęte do realizacji zostanie potwierdzone przez dyspozytora słowami: "wezwanie przyjęte".

Czy za wezwanie zespołu ratownictwa medycznego trzeba zapłacić?

Zgodnie z art. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym Państwo zapewnia pomoc **każdej osobie** znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego bez względu na jej status ubezpieczeniowy i prawny. Odpowiednio przeszkolony dyspozytor potrafi ocenić, czy stan zdrowia wymaga wysłania ambulansu, czy skierowania do ambulatorium.

Czy w ramach świadczeń udzielanych przez zespoły ratownictwa medycznego można otrzymać skierowanie do specjalisty?

Powinni Państwo pamiętać, że wezwanie ambulansu powinno nastąpić wyłącznie w przypadkach zagrożenia życia lub ciężkich stanach nagłych. **Nie można** korzystać z tej formy pomocy celem uzyskania:

- konsultacji specjalistycznych i badań dodatkowych- poza niezbędnymi dla ratowania życia w danym momencie
- zwolnienia lekarskiego
- recepty na stosowane leki
- skierowania do sanatorium oraz innych zaświadczeń i druków medycznych nie związanych z aktualnym zachorowaniem

W jaki sposób zespół ratownictwa medycznego udziela pomocy?

Zespół ratownictwa medycznego udziela pomocy w miejscu pobytu chorego oraz w razie potrzeby transportuje pacjenta do najbliższego, pod względem czasu dotarcia, szpitalnego oddziału ratunkowego lub do szpitala wskazanego przez dyspozytora medycznego bądź lekarza koordynatora medycznego.

Przypominamy, że od 1 stycznia 2007 roku w skład zespołów ratownictwa medycznego podstawowego wchodzi **ratownicy medyczni** lub **pielęgniarki systemu** - są oni specjalnie przygotowani do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i zabezpieczenia pacjenta w trakcie transportu do szpitala, natomiast nie mają uprawnień do wystawiania recept, skierowań oraz zaświadczeń (np. zwolnień z pracy).